

Фази на договорите за енергоспестяване

Сесии

Сесия 1

Сесия 2

Сесия 3

- Нови технологии и иновации в сферата на ЕЕ в сградите на публичния сектор
  - Енергиен одит
    - Въведение
    - Фази на енергийния одит
    - Изчисления на възвръщаемостта/примери
  - Най-добри практики– Норвежкия опит
-
- **Договори за енергоспестяване**
  - **Системи за енергиен мениджмънт/ Енергиен мониторинг**

Адженда

- **Фаза 0**
  - Обществени поръчки
  - Риск
- **Фаза 1**
  - Енергийно обследване
- **Фаза 2**
  - Сключване на договор
- **Фаза 3**
  - Енергиен мониторинг / управление
  - Гаранция

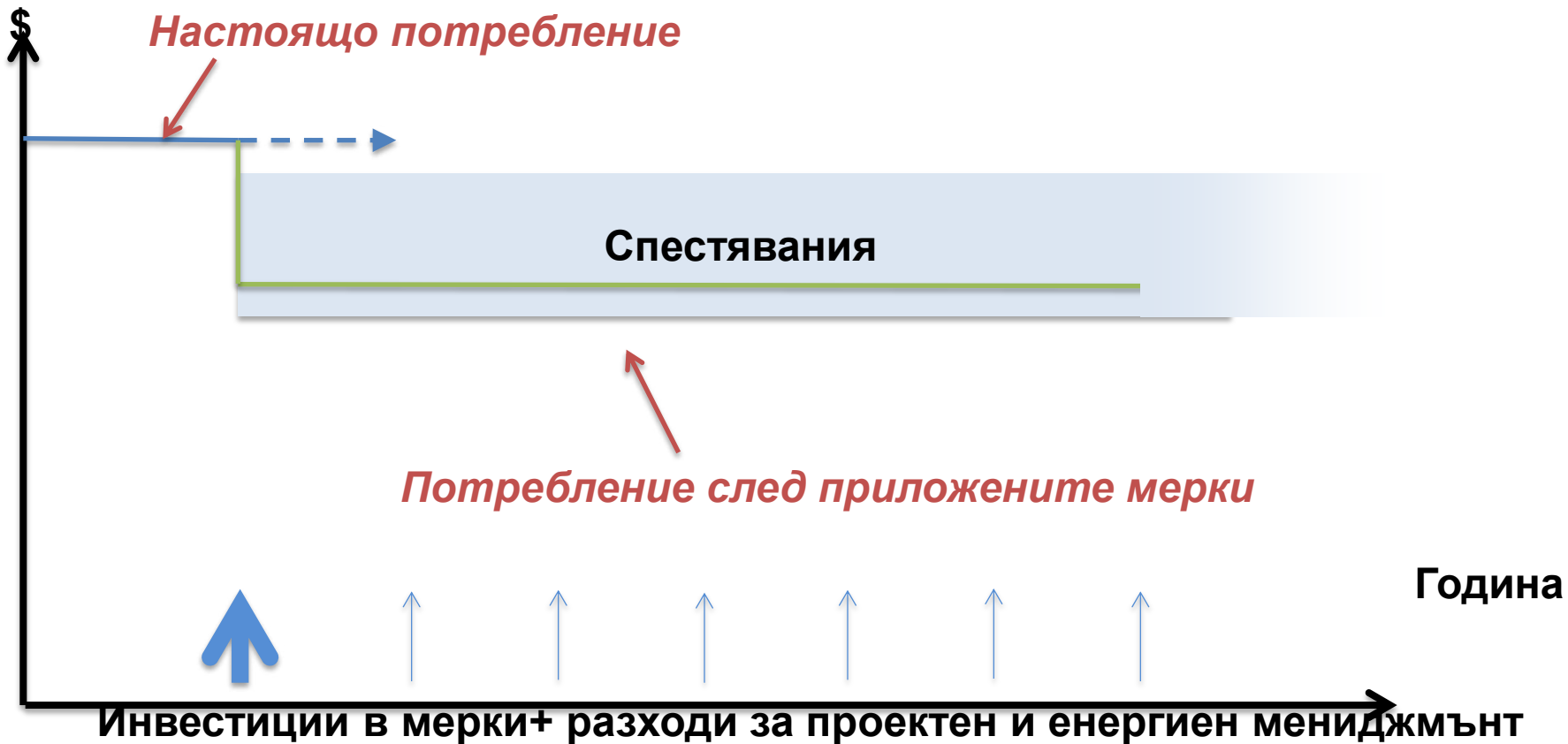
След тази презентация трябва да знаете

- Съдържанието на различните фази на Договора за енергоспестяване (ДГР)

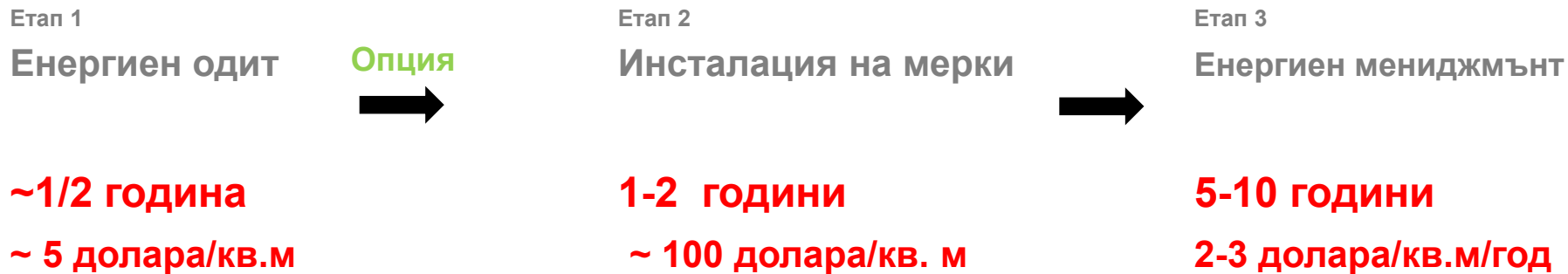
Договаряне на енергийна ефективност

- ◆ Собственикът на сграда и ДГР-изпълнителят постигат споразумение относно мерките за намаляване на енергопотреблението и консумацията на енергия за определен период
- ◆ Изпълнителят гарантира спестяванията и поема разходите при неизпълнението на договорените спестявания
- ◆ ДГР-изпълнителят получава възнаграждение от собственика на сградата за инвестициите, експлоатацията и поддръжката на инсталациите по време на даден период

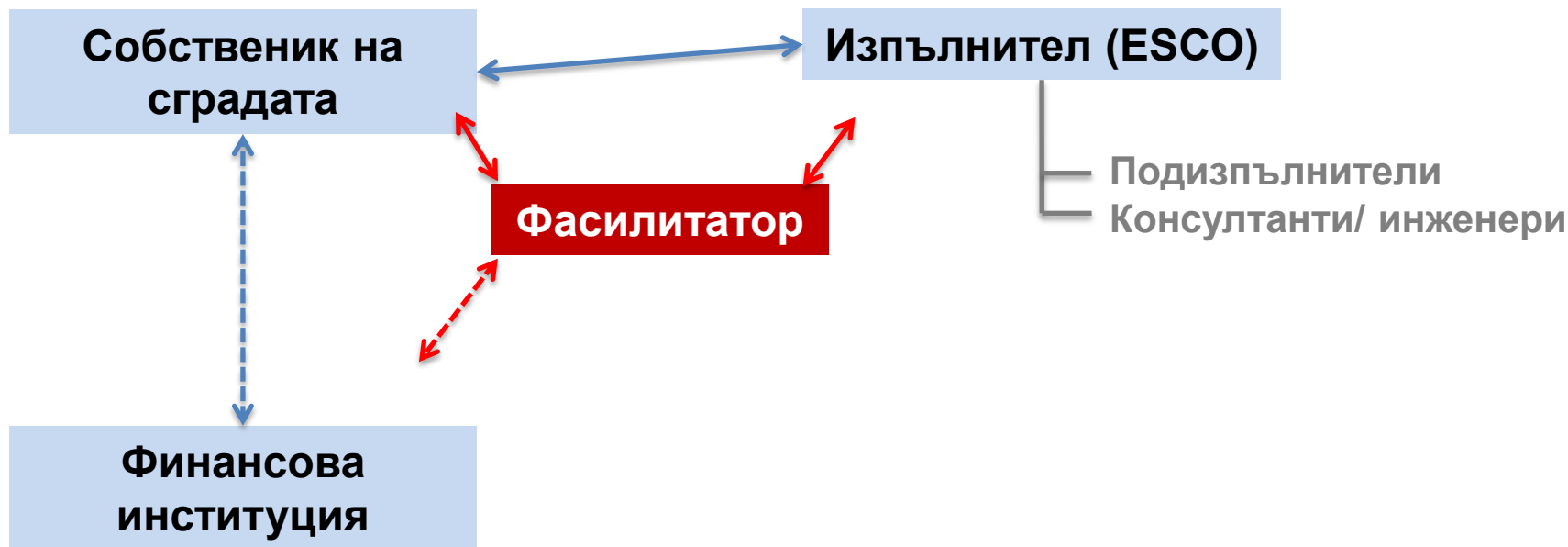
Принцип

Етапи

Организационен модел

Пример: Община Нарвик

- Приблизително 18 000 жители
- 40 сгради (училища, детски градини, офиси, спортни зали,...)
- Площ: 94 000 кв.м

- Потребление преди ДГР:
22,2 GWh/година = 237 kWh/кв. м/година

Фаза 1: Энергиен одит

GK

Titel: Enekanalyse Grønnekkle, revisjon # 1
Dato: 15. november 2013

Forsker: Sergey Paramonov

Adresse/kommune: Bjørn Dalland
Postboks: Narvik kommune
Postnummer: 8400
Postkoden: 17 / 1

Oppdragsnr.: 10011181

Forfatter (og): Sergey Paramonov
Verdsett av (og): Torfinn Lysfjord (sign.)

Sammendrag:

Bygningen er fra 1995. Oppvarmet areal er 292 m².

	Før tiltak	Besparelse	Etter foreslåtte tiltak
Regn. energiforbruk	60 353 kWh/a	11 381 kWh	48 972 kWh/a
Utsl. CO ₂	21 245 kg/a	3 983 kg/a	17 262 kg/a
Utsl. energiutsl. (kWh)	21 245 kWh/a	3 983 kWh/a	17 262 kWh/a
Utsl. energi (kWh)	48 972 kWh/a	11 381 kWh/a	37 591 kWh/a
Utsl. energi (kWh)	48 972 kWh/a	11 381 kWh/a	37 591 kWh/a

Besparelse i energiforbruk ved gjennomføring av foreslåtte tiltak er på 35 %.

Totalinvesteringene for alle beskrevne tiltak er 195 000 kr. Kalkyle med de gitte param. en nåverdi på -32 362 kr, interenrente på 2,6 % og senjeringstid på 19,5 år.

Det er vurdert både bygningstekniske tiltak og tiltak i bygnings tekniske anlegg. Alle tiltak er inndert i bygnings teknisk anlegg.

GK

Titel: Enekanalyse Hølløren barnehage, revisjon # 1
Dato: 15. november 2013

Forsker: Sergey Paramonov

Adresse/kommune: Bjørn Dalland
Postboks: Narvik kommune
Postnummer: 8400
Postkoden: 18 / 1

Oppdragsnr.: 10011181

Forfatter (og): Sergey Paramonov
Verdsett av (og): Torfinn Lysfjord (sign.)

Sammendrag:

Bygningen er fra 1996. Oppvarmet areal er 540 m².

	Før tiltak	Besparelse	Etter foreslåtte tiltak
Regn. energiforbruk	142 022 kWh/a	11 311 kWh	130 711 kWh/a
Utsl. CO ₂	50 362 kg/a	3 983 kg/a	46 379 kg/a
Utsl. energiutsl. (kWh)	50 362 kWh/a	3 983 kWh/a	46 379 kWh/a
Utsl. energi (kWh)	130 711 kWh/a	11 311 kWh/a	119 400 kWh/a
Utsl. energi (kWh)	130 711 kWh/a	11 311 kWh/a	119 400 kWh/a

Besparelse i energiforbruk ved gjennomføring av foreslåtte tiltak er på 41 %.

Totalinvesteringene for alle beskrevne tiltak er 350 600 kr. Kalkyle med de gitte param. en nåverdi på 70 977 kr, interenrente på 7,5 % og senjeringstid på 12,7 år.

Det er vurdert både bygningstekniske tiltak og tiltak i bygnings tekniske anlegg.

GK

Titel: Enekanalyse Herredhuset
Dato: 13. mars 2014

Forsker: Sverre Kåber

Adresse/kommune: Tom Høyvaldstad
Postboks: Enebakk kommune
Postnummer: 1460
Postkoden: 26 / 1

Oppdragsnr.: 80 501 901 NFA

Forfatter (og): Sverre Kåber
Verdsett av (og): Espen Aronson (sign.)

Sammendrag:

Bygningen er fra 1965 og er påbygd i 1991. Oppvarmet areal er 2 000 m².

	Før tiltak	Besparelse	Etter foreslåtte tiltak
Regn. energiforbruk	247 713 kWh/a	217 291 kWh	30 422 kWh/a
Utsl. CO ₂	89 000 kg/a	79 200 kg/a	9 800 kg/a
Utsl. energiutsl. (kWh)	247 713 kWh/a	217 291 kWh/a	30 422 kWh/a
Utsl. energi (kWh)	247 713 kWh/a	217 291 kWh/a	30 422 kWh/a

Besparelse i energiforbruk ved gjennomføring av foreslåtte tiltak er på 87 %.

Totalinvesteringene for alle beskrevne tiltak er 2 196 000 kr. Kalkyle med de gitte param. en nåverdi på -720 103 kr, interenrente på 0,1 % og innjeringstid på 10,3 år.

Det er vurdert både bygningstekniske tiltak og tiltak i bygnings tekniske anlegg.

GK

Titel: Enekanalyse Skistua Skole, Revisjon # 1
Dato: 16. oktober 2013

Forsker: Espen Aronson, revidert av Sverre Kåber

Adresse/kommune: Bjørn Dalland
Postboks: Narvik kommune
Postnummer: 8400
Postkoden: 22 / 1

Oppdragsnr.: 10011181

Forfatter (og): Sverre Kåber
Verdsett av (og): Torfinn Lysfjord (sign.)

Sammendrag:

Bygningen er fra 1996. Oppvarmet areal er 404 m².

	Før tiltak	Besparelse	Etter foreslåtte tiltak
Regn. energiforbruk	1 130 463 kWh/a	680 876 kWh	449 587 kWh/a
Utsl. CO ₂	381 262 kg/a	231 262 kg/a	150 000 kg/a
Utsl. energiutsl. (kWh)	381 262 kWh/a	231 262 kWh/a	150 000 kWh/a
Utsl. energi (kWh)	1 130 463 kWh/a	680 876 kWh/a	449 587 kWh/a
Utsl. energi (kWh)	1 130 463 kWh/a	680 876 kWh/a	449 587 kWh/a

Besparelse i energiforbruk ved gjennomføring av alle foreslåtte tiltak er på 55 %.

Totalinvesteringene for alle foreslåtte tiltak er 3 442 500 kr. Kalkyle med de gitte parametere gir en nåverdi på 404 903 kr, interenrente på 6,7 % og senjeringstid på 15,3 år.

Det er vurdert og foreslått både bygningstekniske tiltak og tiltak i bygnings tekniske anlegg.

Фаза 1: Енергиен одитинг на сграда

Мярка	Годишни спестявания			Инвестиции (NOK)	Време за плащане (год.)	Нетна настояща стойност
	(квч/г)	(кв/г)	(NOK/г)			
Инсталация на въртящ се топлообменник в АНУ	27 959	0	13 991	100 000	9,1	8 033
Инсталация на въртящ се топлообменник в АНУ	302 047	0	151 144	725 000	5,6	1 158 592
Инсталация на вентилаторни камери	32 212	0	16 119	710 000	-	-509 123
Инсталация на топлинна помпа	197 388	0	98 773	1 037 500	15,3	193 429
AirSep третиране на вода в разпределителната система	11 332	0	5 670	200 000	-	-129 334
Автоматична осветителна система	30 750	0	15 387	170 000	16,5	-51 183
VAV; Общо	52 042	0	26 042	500 000	66,0	-175 361
Сума	653 730	0	327 126	3 442 500	15,3	495 053

- Общината избира мерките за сграда
- Всички цени и енергийни икономии са гарантирани от изпълнителя

Фаза 1: Сумарно – всички мерки – всички сгради

Kalkulasjonsrester for beregninger: 5.0 2										SUM:	3 829 000 kr	291 435 kWh/år	58 kW	187 592 kr/år	0 kr/år	187 592 kr/år	-1 863 260 kr	-0,49 kr/kr	J = Js T = Tilleggsplukke N = Nei
Bygg ID / nr - Byggsavn (Adresse)	Oppvarmet areal	Effektforbruk	Energiforbruk	Tiltaksnr	Tiltaksnavn	Tiltaksleveli	Investeringskr	Energibesparelse	Effektbesparelse	Kostred.(+) energiforbruk	Kostred.(+) drift	Kostred.(+) TOTALT	NV	NV-kvo	Intensitet	Gjennomføres ? (J/TT/N)			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år		Sentral drifts kontroll (SD-anlegg), web-basert system, GK Argus	10 år	50 000 kr	8 758 kWh/år	4 kW	6 487 kr/år		6 487 kr/år	31 kr	0,00 kr/kr	3,38 år	J			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	1	Energioppfølgings system (EOS), E-sight, automatisk på web	10 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	1	Installasjon av nye kammerfilter i alle 3 ventilasjonsanlegg	20 år	210 000 kr	24 454 kWh/år	8 kW	16 239 kr/år		16 239 kr/år	-6 875 kr	-0,03 kr/kr	21,18 år	N			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	2	Echovstyring av ventilasjon (VAV), alle 3 anlegg	20 år	360 000 kr	41 767 kWh/år	14 kW	27 833 kr/år		27 833 kr/år	-13 064 kr	-0,04 kr/kr	21,32 år	N			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	3	Nye ventilasjonsanlegg	20 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	5	Isolere rør, ventiler, pumper, flenser etc.	20 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	6	Vannbehandling og ny innregulering av varmeanlegg	20 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	3	Automatisk for tidstyring av varme (f.eks.ist. romstyring)	10 år	30 000 kr	23 930 kWh/år	0 kW	12 400 kr/år		12 400 kr/år	5 753 kr	0,06 kr/kr	3,24 år	N			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	4	Varmepumper; 3 stk luft/luft for DX i ventilasjonsanlegg	20 år	480 000 kr	64 624 kWh/år	0 kW	33 488 kr/år		33 488 kr/år	-62 663 kr	-0,13 kr/kr	25,85 år	N			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	5	Automatisk styring av lys	10 år	30 000 kr	17 065 kWh/år	0 kW	8 842 kr/år		8 842 kr/år	-1 726 kr	-0,24 kr/kr	14,58 år	N			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	7	Lavenergi belysningsarmaturer	15 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	11	Tilleggsisolering på kaldt loft	30 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	12	Utskifting av vinduer	30 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	13	Utskifting av ytterdører	30 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	14	Utskifting av varmtvannsbereidere	20 år	0 kr	0 kWh/år				0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	7	Nye varmekabler, 3 stk med svakluter	10 år	0 kr	0 kWh/år				0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	16	Styring av vaskemaskiner (takrøne, inngangsparti)	10 år	0 kr					0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	6	Maksimalvokter for elektrisk effekt	10 år	20 000 kr	0 kWh/år	89 kW	39 764 kr/år		39 764 kr/år	287 045 kr	14,35 kr/kr	0,52 år	J			
Kirkebygda barne skole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	AA	Sentral drifts kontroll (SD-anlegg), web-basert system	10 år	0 kr		0 kW			0 kr/år	0 kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år		Sentral drifts kontroll (SD-anlegg), web-basert system	10 år	45 000 kr	12 107 kWh/år	0 kW	6 274 kr/år		6 274 kr/år	3 443 kr	0,08 kr/kr	3,10 år	J			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	1	Nye driftstider for ventilasjonsanlegg (3 stk)	20 år	1 000 kr	8 372 kWh/år	0 kW	4 650 kr/år		4 650 kr/år	56 343 kr	56,34 kr/kr	0,22 år	J			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	2	Nytt aggregat for festal (VA-1), med VAV	20 år	300 000 kr	12 132 kWh/år	0 kW	6 281 kr/år		6 281 kr/år	-221 653 kr	-0,14 kr/kr	#NUM!	N			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	3	VAV og ny vent. i kjeller	20 år	510 000 kr	10 312 kWh/år	0 kW	5 344 kr/år		5 344 kr/år	-443 403 kr	-0,87 kr/kr	#NUM!	N			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	4	Automatisk for tidstyring og romstyring av Luft/luft-varmepumpe + 3 stk DX-batterier og omluftspjeld	10 år	170 000 kr	32 052 kWh/år	0 kW	16 609 kr/år		16 609 kr/år	-41 748 kr	-0,25 kr/kr	14,63 år	N			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	5	Automatisk styring av lys	10 år	600 000 kr	36 868 kWh/år	16 kW	58 338 kr/år		58 338 kr/år	127 772 kr	0,21 kr/kr	14,78 år	J			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	6	Automatisk styring av lys	10 år	175 000 kr	14 000 kWh/år	0 kW	7 255 kr/år		7 255 kr/år	-118 380 kr	-0,88 kr/kr	#NUM!	N			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	7	Utskifting av vinduer	30 år	280 000 kr	3 319 kWh/år	1 kW	2 282 kr/år		2 282 kr/år	-244 921 kr	-0,81 kr/kr	#NUM!	N			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	8	Styring av vaskemaskiner i takrøne og ved inngangsparti	10 år	60 000 kr	29 400 kWh/år	3 kW	16 759 kr/år		16 759 kr/år	63 403 kr	1,16 kr/kr	4,04 år	J			
Herredshuset	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	9	Maksimalvokter for elektrisk effekt	10 år	55 000 kr	0 kWh/år	38 kW	19 171 kr/år		19 171 kr/år	33 035 kr	1,69 kr/kr	3,17 år	J			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	0	Sentral drifts kontroll (SD-anlegg), web-basert system	10 år	30 000 kr	3 133 kWh/år	0 kW	1 932 kr/år		1 932 kr/år	-15 084 kr	-0,50 kr/kr	30,71 år	J			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	1	Energioppfølgings system (EOS), E-sight, automatisk på web	10 år	50 000 kr	10 950 kWh/år	0 kW	6 752 kr/år		6 752 kr/år	2 138 kr	0,04 kr/kr	9,48 år	J			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	2	Nye driftstider for uttrekkvifter	20 år	1 000 kr	1 089 kWh/år	0 kW	612 kr/år		612 kr/år	7 370 kr	7,37 kr/kr	1,59 år	J			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	3	Nytt aggregat for balansert ventilasjon, med roterende gjenvinner, VAV, nye ventiler og kanalnett	20 år	510 000 kr	9 526 kWh/år	0 kW	5 874 kr/år		5 874 kr/år	-436 739 kr	-0,86 kr/kr	#NUM!	N			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	4	Automatisk for tidstyring og romstyring av elektrisk varme	10 år	44 000 kr	3 810 kWh/år	0 kW	6 049 kr/år		6 049 kr/år	2 709 kr	0,06 kr/kr	3,27 år	N			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	5	Installasjon av luft/luft-varmepumpe (for DX-ventilatorer)	20 år	180 000 kr	24 519 kWh/år	0 kW	15 114 kr/år		15 114 kr/år	8 355 kr	0,05 kr/kr	18,55 år	N			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	6	Automatisk styring av lys (bevegelsesfølere)	10 år	48 000 kr	4 125 kWh/år	0 kW	2 543 kr/år		2 543 kr/år	-28 360 kr	-0,59 kr/kr	58,33 år	N			
Bibliotek & Leqesenter	550 m²	0 kW	136 881 kWh/år	7	Utskifting av vinduer	30 år	770 000 kr	3 121 kWh/år	0 kW	5 628 kr/år		5 628 kr/år	-683 485 kr	-0,89 kr/kr	#NUM!	N			

Основания за вземане на решения за общината!

Kalkulationsrate for beregninger: 5,0 %											SUM:	3 829 000 kr	291 435 kWh/år	58 kW	187 592 kr/år	0 kr/år	187 592 kr/år	-1 863 260 kr	-0,49 kr/kr		J+J+J T = Tilfølgspåkk N = Nei
Bygge ID / nr - Byg-ans (Adresse)	Opprømt areal	Effektfor-Å for	Energiforbruk	Tilfø-ar	Tilføkrava	Tilføks-levst	Investering	Energiøsparets	Effekt-parets	Kostred (-) energieffekt	Kostred (-) drift	Kostred (-) TOTAL	NV	NV-krv	Inst/join-tid	Gjennføret (-) (J77/7)					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	0	Sentral driftskontroll (SD-salgsg), web-basert system, GK Argus	10 kr	50 000 kr	0 158 kWh/år	4 kW	6 487 kr/år	-	6 487 kr/år	31kr	0,00 kr/kr	3,38 år	J					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	1	Energioppfølgingsystem (EØS), E-sight, automatisk på web	10 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	2	Installasjon av nye kammerer i alle 3 ventilasjonslag	20 kr	210 000 kr	24 454 kWh/år	8 kW	16 239 kr/år	-	16 239 kr/år	-8 375 kr	-0,03 kr/kr	21,85 år	N					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	3	Elektronstyring av ventilasjon (VAV), alle 3 salgg	20 kr	360 000 kr	41 767 kWh/år	14 kW	27 833 kr/år	-	27 833 kr/år	-13 064 kr	-0,04 kr/kr	23,32 år	N					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	3	Nye ventilasjonslag	20 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	5	Isolere rør, ventiler, pumper, fluser etc.	20 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	6	Varebehandling og integrering av varmesløyfe	20 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	6	Automatisk for tidstyring av varme (i kjøket)	10 kr	30 000 kr	23 930 kWh/år	0 kW	12 400 kr/år	-	12 400 kr/år	5 153 kr	0,06 kr/kr	3,24 år	N					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	4	Varmepumpe, 3 rirk forluft for DX i ventilasjonslag	10 kr	480 000 kr	64 624 kWh/år	0 kW	33 488 kr/år	-	33 488 kr/år	-62 663 kr	-0,13 kr/kr	25,85 år	N					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	5	Automatisk styring av lag	10 kr	30 000 kr	17 063 kWh/år	0 kW	8 642 kr/år	-	8 642 kr/år	-21 126 kr	-0,24 kr/kr	14,35 år	N					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	1	Lowenergy boligvarmepumpe	10 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	11	Tilleggsisolering på kjøkt loft	30 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	12	Utbedring av vinduer	30 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	13	Utbedring av ytterdører	30 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	14	Utbedring av vannrensbeholdere	20 kr	0 kr	0 kWh/år	0 kW	0 kr/år	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	1	Nye køtkjøp, 3 rirk med radiatorer	10 kr	0 kr	0 kWh/år	0 kW	0 kr/år	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	16	Styring av vindøser/varmekabler (kolonne, inngangspart)	10 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	6	Multiomskifter for elektrisk drift	10 kr	20 000 kr	0 kWh/år	83kr	39 764 kr/år	-	39 764 kr/år	287 045 kr	14,35 kr/kr	0,52 år	J					
Kirkbygd barneskole	2 275 m²	254 kW	415 519 kWh/år	AA	Sentral driftskontroll (SD-salgsg), web-basert system	10 kr	0 kr	-	-	-	-	0 kr/år	0 kr/kr	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	0	Sentral driftskontroll (SD-salgsg), web-basert system	10 kr	45 000 kr	12 107 kWh/år	0 kW	6 274 kr/år	-	6 274 kr/år	3 443 kr	0,08 kr/kr	3,10 år	J					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	1	Nye radiatorer for ventilasjonslag (3 rirk)	20 kr	1 000 kr	8 372 kWh/år	0 kW	4 650 kr/år	-	4 650 kr/år	56 343 kr	56,34 kr/kr	0,42 år	J					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	2	Nytt anlegg for forluft (VAV) med VAV	20 kr	350 000 kr	18 158 kWh/år	0 kW	9 287 kr/år	-	9 287 kr/år	-221 652 kr	-0,13 kr/kr	#DIV/0!	N					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	3	Nytt aggregat for køkøse (VAV-3), forkløst	20 kr	150 000 kr	10 312 kWh/år	0 kW	5 344 kr/år	-	5 344 kr/år	-447 400 kr	-0,24 kr/kr	#DIV/0!	N					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	4	Automatisk for tidstyring og romstyring av forluft/varmepumpe + 3 rirk DX-batterier og islagring	10 kr	170 000 kr	38 056 kWh/år	0 kW	16 603 kr/år	-	16 603 kr/år	-41 148 kr	-0,23 kr/kr	14,63 år	N					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	6	Automatisk styring av lag	20 kr	600 000 kr	96 868 kWh/år	16 kW	58 338 kr/år	-	58 338 kr/år	127 772 kr	0,21 kr/kr	14,78 år	J					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	6	Automatisk styring av lag	20 kr	175 000 kr	14 000 kWh/år	0 kW	7 255 kr/år	-	7 255 kr/år	-139 350 kr	-0,68 kr/kr	#DIV/0!	N					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	7	Utbedring av vinduer	30 kr	280 000 kr	3 319 kWh/år	11kr	2 282 kr/år	-	2 282 kr/år	-244 321kr	-0,87 kr/kr	#DIV/0!	N					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	8	Styring av varmehabil/taikroas og red inngangspart	10 kr	60 000 kr	29 400 kWh/år	3 kW	16 713 kr/år	-	16 713 kr/år	63 403 kr	1,16 kr/kr	4,04 år	J					
Herredagst	2 000 m²	160 kW	423 183 kWh/år	3	Multiomskifter for elektrisk drift	10 kr	55 000 kr	0 kWh/år	38kr	19 171 kr/år	-	19 171 kr/år	33 035 kr	1,63 kr/kr	3,17 år	J					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	0	Sentral driftskontroll (SD-salgsg), web-basert system	10 kr	30 000 kr	3 153 kWh/år	0 kW	1 532 kr/år	-	1 532 kr/år	-15 084 kr	-0,50 kr/kr	30,71 år	J					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	1	Energioppfølgingsystem (EØS), E-sight, automatisk på web	10 kr	50 000 kr	1 053 kWh/år	0 kW	6 762 kr/år	-	6 762 kr/år	2 120 kr	0,04 kr/kr	3,42 år	J					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	2	Nye radiatorer for ventilasjon	20 kr	1 000 kr	1 388 kWh/år	0 kW	672 kr/år	-	672 kr/år	1 370 kr	1,27 kr/kr	1,53 år	J					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	3	Nytt aggregat for balasert ventilasjon, med rotasjon gjennom VAV, nye ventiler og kjøp	20 kr	510 000 kr	3 526 kWh/år	0 kW	5 374 kr/år	-	5 374 kr/år	-436 739kr	-0,66 kr/kr	#DIV/0!	N					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	4	Automatisk for tidstyring og romstyring av elektrisk system	10 kr	44 000 kr	3 810 kWh/år	0 kW	6 043 kr/år	-	6 043 kr/år	2 703 kr	0,05 kr/kr	3,27 år	N					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	5	Installasjon av forluft/varmepumpe (for DX)	20 kr	180 000 kr	24 512 kWh/år	0 kW	15 114 kr/år	-	15 114 kr/år	8 355 kr	0,05 kr/kr	16,55 år	N					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	6	Automatisk styring av lag (reduksjonsfaktora)	10 kr	48 000 kr	4 162 kWh/år	0 kW	2 243 kr/år	-	2 243 kr/år	-28 350 kr	-0,23 kr/kr	55,35 år	N					
Biblotek & Legekontor	550 m²	0 kW	156 881 kWh/år	1	Utbedring av vinduer	30 kr	170 000 kr	3 127 kWh/år	0 kW	1 528 kr/år	-	1 528 kr/år	-463 454kr	-0,53 kr/kr	#DIV/0!	N					

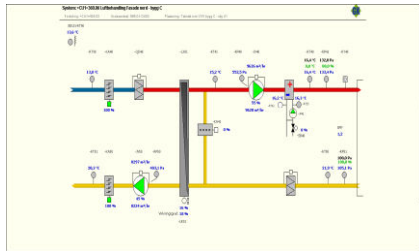
177 избрани мерки

Фаза 1 - Сума на всички енергийни одити в Нарвик

- **Общо 325 мерки, идентифицирани в 40 сгради (93 000 м2)**
Инвестиция = 73 млн. NOK
- **177 мерки, избрани от общината**
Инвестиция = 41 млн. NOK
Гарантирани спестявания= 7 GWh (32% спестявания)
Време на изплащане = гарантирано време = 7 години
- **Енергийно потребление преди мерките 20,5 GWh/година**

Фаза 2: Инсталация

- Изграждане „до ключ“!
- Доставени от GK (с подизпълнители)

- Обучение на персонала за експлоатация и поддръжка

Фаза 2 – Общо договаряне

- **Вентилация**
- **Автоматизация на сградата**
- **Ел.**
  - Осветление, контрол на хранването
- **Отоплителни и охлаждащи системи (термо помпи)**
- **Системи за енергийна доставка (на водна основа)**
- **Облик на сградата**
  - изолация, прозорци, врати

Използвани инструменти

- **NS 6430**
- Договорни формули за всички фази
- Фаза 1
  - Шаблон за определяне на изходното ниво
  - Шаблон за енергийно обследване
- Фаза 2
  - Съществуващите стандарти за общо договаряне
- Фаза 3
  - Отчетните форми за измерване
  - ISO 50001

Фаза 3: Гарантиране

- **Енергиен мениджмънт, вкл. обработка на отклонението**
- **Обучение на персонала и потребителите за експлоатация и поддръжка**
- **Риск**

Фаза 0

Фаза 0 - Продажба

- Характерно оценяване:
  - Нетна настояща стойност и гарантирани енергийни спестявания (енергия, сила) 80%
  - CV 10%
  - Ценова фаза 1 10%
- Риск
  - Гаранция за нещо непредвидено
  - Ключов номер / Опит / Познания за имуществото / знания за клиента
- Продажба на ценности!

Vekta poeng	80 %	10 %	10 %	SUM poeng	Totalrank
NEE	3,84	0,6	0,38	4,83	2
GK	2,40	0,6	0,600	3,60	4
AF EMT	4,80	0,6	0,213	5,61	1
Caverion	3,64	0,6	0,416	4,65	3
Siemens	2,72	0,6	0,000	3,32	5

ЕС- Прозрачност

Целта на проекта за прозрачност е да спомогне за повишаване на прозрачността и надеждността на ДГР пазарите в цяла Европа. Със своите 20 партньора, които включват едновременно зрели и развиващите се пазари, проектът се опитва да използва своя потенциал за трансфер на ноу-хау в Европа и по този начин да се постигне значително подобряване на енергийната ефективност.

ДГР Процес (ЕС версия)

ДГР процес Основни етапи

График на ЕРС (версия ЕС)

ДГР процес

Времетраене на ДГР процеса

Проектна идентификация

ДГР процес

Основни етапи

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.transparense.eu

3

Решение от страна на клиента

- **Клиентът, който е собственик, взима серия от решения преди да избере варианта за ДГР за проекта (напр. с помощта на посредник):**
  - клиентът идентифицира проблема в енергийното управление на сградата и решава, че този проблем ще бъде решен
  - клиентът предлага няколко дизайна на решения и избира най-добрия в съответствие с неговите приоритети
  - в допълнение, клиентът избира най-подходящия вариант за финансиране - ДГР може да бъде вариант

Първоначалната роля на посредника/ ESCO

- Първоначалната идентификация на проектите най-често се извършва от ESCO или от ДГР координатора, който осъществява първоначалния контакт с клиента
  - един начин за улесняване на тези контакти е чрез събитията, организирани от ESCO, ДГР посредници или други консултанти

Очакванията на клиента трябва да бъдат оценени от координатора / ESCO още в етапа на идентификация на проекта

Определяне на обхвата на мерките

- **Клиентът решава кое от следното е необходимо:**
  - да се реконструира енергийната система в сградата
  - да се намалят оперативните разходи за енергийна консумация
  - да осигури автоматично събиране на информация за потреблението на енергия в сградата
  - да се оптимизира енергийната консумация и да се намали въздействието върху околната среда

- **Определяне обхвата на управление на енергията**
- **Избор на мерки за енергийна ефективност**

Предварителен анализ

ДГР процес Основни етапи

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.transparense.eu

3

Избор на обектите

Условията да съвпадат при идентифицирането на обектите за бъдещия проект:

– **Сгради:**

- оперативните разходи за енергия надхвърлят минимално количество(пример. 40-50 хил. евро в Чешката република)
- настоящото енергийно оборудване е остаряло, или нефункциониращо или не покрива новите стандарти (законови изисквания и др.)
- очаква се сградата да се използва в бъдеще

– **Улично осветление:**

- функционална система за улично осветление
- добро състояние на стълбове и кабели
- значително използване на неефективни живачни лампи или използване на неефективни осветителни тела (обикновено с висока мощност натриеви лампи над 150W)

Встъпителна оценка

- **Резултатът от уводната оценка е препоръка за това дали сградата е подходяща за проект ДГР**
- **Източниците на данни за подбор на сграда са следните:**
  - Енергиен одит - основен източник на информация (ако има такъв)
  - Данни за потреблението на енергия (фактури и т.н.)
  - Документи и договори за доставка на енергия, управление и т.н.
  - Посещение на място

Необходима детайлна информация

- **Данни за енергопотреблението** най-малко за последните 3 години, включително месечни стойности, плащания за енергия, както и свързаните с това разходи, структура на цената за топлинна енергия
- **Оперативният режим и оперативните изисквания** трябва да са удостоверени
- Разглеждат се съществуващите договори, свързани с управлението на енергията
- Проверяват се свързаните със сделката **транзакционни разходи**
- Откриват се **реалните интереси** на клиента

Процедура по възлагане на поръчка

ДГР процес

Основни етапи

Организация за възлагане на поръчки

- В публичния сектор, процедурата за възлагане на обществени поръчки трябва да бъде в съответствие с националното законодателство за обществените поръчки (въз основа на Директива за публичния сектор на ЕС 2004/18 / ЕО)
- В частния сектор, клиентите не са длъжни да спазват нормативните изисквания, приложими за обществените поръчки в публичния сектор, но техният процес за възлагане на поръчки включва подобни стъпки (които могат да бъдат приложени в опростена версия)

Организация на обществените поръчки в публичния сектор

- Договорът за ДГР е сложен и обикновено включва всички три вида договори за обществени поръчки:
  - Договор за обществена доставка;
  - Договор за обществена поръчка за строителство;
  - Договор за обществена услуга.
- Силно препоръчително е да се използват услугите на ДГР посредник, тъй като въпросите, свързани с енергетиката, трябва да бъдат разгледани на експертно ниво (приблизително 60-70% от всички обществени поръчки включват енергиен проблем)

Критерии за оценка на офертите

- **Обикновено се оценява икономическата рентабилност**
  - мултикритерийна оценка (оценката е посочена в тръжната документация)
- **В гарантирания модел за спестявания трябва да бъдат включени:**
  - изискването за гарантираните спестявания
  - Спецификация на гарантираните спестявания, както и техническите и финансови условия (форми и диаграми в тръжната документация)
- **Определяне на размера на икономии на енергия**
  - бъдещите икономии са трудни за измерване; необходимо е ясно да се определи и да се определят съпоставими условия в тръжната документация
- **Оценка на техническото качество на подадените оферти**
  - Качеството и годността на комбинирани мерки за енергийна ефективност, финансиране, качеството на гаранциите

Критерий	Тегло
Количество на гарантираните спестявания през договорния период (във физическо и финансово изражение)	45 %
Тръжна цена т.е обща сума, която трябва да се плати на избрания кандидат за продължителността на договора	35 %
Качество на техническия дизайн и договора	20 %

Инсталация на мерки

ДГР процес Основни етапи

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.transparense.eu

3

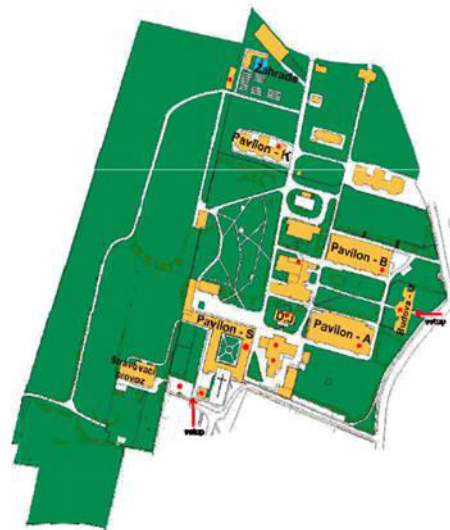

Проектно изпълнение

- Инсталирането на мерките започва, когато сградата, предмет на договора - "строителната площадка" - се предаде
  - Всички основни елементи трябва да бъдат предварително договорени преди договарянето на окончателния договор
  - Изпълнителят изготвя и записва данни в "строително списание"
- Необходимо е да се осигури на клиента постоянен контакт с подизпълнителите; техните роли и компетенции трябва да са ясно дефинирани
- Необходимо е споразумение относно демонтирания материал
- Важна фаза са окончателните тестове за монтаж и експлоатация (предаване въз основа на протокол - доказателства за фактуриране)

Пример за термопомпена система и управленско реновиране

Психиатрична клиника Kosmonosy
Основана през 1869 г.
Кампусът се състои от 17 сгради
600 легла (средна заетост- 93%)
500 служители
Там се осигурява психиатрична помощ,
посредством използването на различни
методи

Пример за термопомпена система и управленско реновиране

Състояние на системите преди проектното изпълнение

къща с остаряло централно котелно за генериране и доставка на пара
остарели тръбопроводи с лоша изолация и големи загуби

остарял топлообменник за пара / вода във всяка сграда
липса на ефективна контролна система

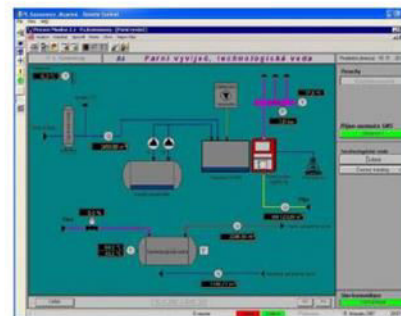

Пример за термопомпена система и управленско реновиране

Проектно съдържание:

- Дизайн и инженеринг;
- Смяна на помещението с централно котелно с два локални водни нагреватели на газово захранване;
- Изграждане на отделен конвектомат, осигуряващ средно налягане на технологичната пара за мокрото помещение;
- Изграждане на изолирана подземна дистрибуционна система за нагряване на вода;
- Изграждане на 7 трансферни станции с екватермални контролери за централно отопление и топла вода;
- Въвеждане на интегрирана система за мониторинг и контрол с централна контролна стая.

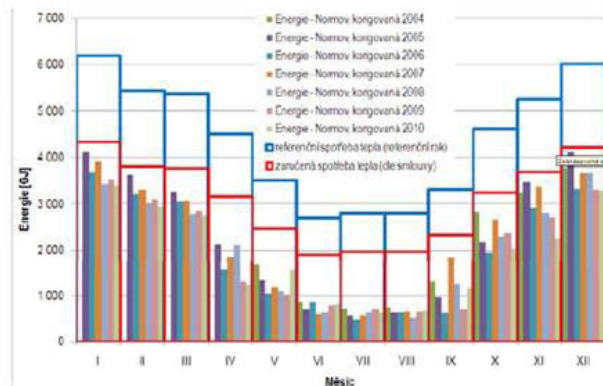

Пример за термопомпена система и управленско реновиране

Обобщена информация и резултати:

- подписан договор – Август 2003 г.
- период на изграждане- 7 месеца
- гарантираните спестявания за периода и плащанията започват на 1 Май 2004 г.
- обща инвестиция- 14,4 млн. чешки крони (с вкл. ДДС)
- гарантирани енергоспестявания на година- 15 576 GJ
- дял на спестяванията в общото енергийно потребление- 30 %
- продължителност на проекта- 7 години

- спестявания за периода 2003-2011: 196 754 GJ
- финансови спестявания в периода 2003-2011: 50 607 000 чешки крони
- допълнителни финансови спестявания за периода 2003- 2011: 22 608 000 чешки крони

Гарантиране на операции

ДГР процес

Основни етапи

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.transparense.eu

3

Измерване & проверка (И & П)

- **След предаването на оборудването, необходимо е да се осигури И & П:**
  - Чести измервания и проверки в началото, проведени вътрешно от ESCO (поне веднъж седмично).
- **Препоръчва се отчитането на всяка промяна в начина, по който се използват сградите;**
  - Промените се отчитат в годишното изчисляване на икономии.
- **Важно е да се оцени всяко отклонение от стандартните условия**
- **Подготовка за предаване на инсталираното оборудване**
  - ESCO може да предложи да се продължи предоставянето на услуги

Мониторинг доклад

- Мониторинговият доклад се разработва и представя на клиента най-малко веднъж годишно
- Мониторинговият доклад трябва да следва изграждането на референтни разходи и изчисляването на икономии, предвидени в договора
- Съдържанието на докладите е различно в зависимост от сложността на сградите, видовете оборудване и приложените мерки за енергийна ефективност (отопление и осветление)
- От решаващо значение е наблюдението на общото потребление на енергия (свързано е със стойностите на фактурите) - измерените стойности винаги влизат в изчислението
- Превръщането на потреблението на топлинна енергия, използвана за отопление, съобразено с промените в състоянието на климата
- Другите параметри могат да се различават при различните договори